

**ACADEMIE
REGIO
TIENEN**

**EEN
IMPRESSIE**

inhoud

- 6 *Artistiek Pedagogisch Project
Academie Regio Tienen*

- 7 **Visie**
- 8 Hoe zet ART de leerling centraal?
- 8 Hoe zorgt ART voor verbinding?
- 9 Wie zijn onze leerkrachten?
- 9 Hoe bevordert ART het welbevinden?

- 10 **Organisatie**
- 11 Wie is wie en wie doet wat?

- 13 **Kwaliteitsbewaking
en –ontwikkeling**
- 13 Korte termijn evaluatie
- 14 Lange termijn evaluatie
- 14 *Hoe organiseren wij de brede bevraging?*
- 15 Data-analyse om onze kwaliteit
nóg te verbeteren

- 16 **Professionalisering**
- 16 StARTbegeleiding
- 17 Vakgroepen
- 17 Nascholing

- 19 **Pedagogisch beleid**
- 19 **Leerplan**
- 20 Leerlingenbegeleiding en -evaluatie
- 20 *Intentiegesprek en opmaak`
MAP (Mijn Artistiek Plan)
P'ART (Persoonlijk artistieke route)*
- 20 *Zone van de naaste ontwikkeling*
- 20 *Leerlingenagenda/schetsboek*
- 21 *Procesevaluatie*
- 22 *Productevaluatie, podiumervaring en
toonmomenten.*
- 24 *Transparant, valide
en betrouwbaar*
- 25 *Oriëntering*
- 26 **Pedagogisch comfort**
- 26 *Podiumkunsten*
- 26 *Beeldende en audiovisuele kunst*
- 27 **Omgaan met diversiteit**
- 27 *Algemeen*
- 27 *Podiumkunsten*
- 28 *Beeldende/audiovisuele kunst*
- 28 *Hoe organiseren we zorg?*
- 29 **Alternatieve leercontext podiumkunsten**

4 *wist je dit?*

30 **ART in beeld**

36 **contact**

*wist
je dit?*

ART telt **19**
vestigingsplaatsen
en bestrijkt regionaal
430 km²

ART
heeft een eigen
bestelwagen,
gepersonaliseerd
door de leerlingen
van beeldende en
audiovisuele
kunst.

ART
heeft de kaap
van **3000**
inschrijvingen
overschreden.

ART heeft
ca. **135**
personeelsleden
in dienst

ART
organiseert
jaarlijks **meer dan**
100 activiteiten, gaande
van 'kleine' klas-optredens, expo's,
jamsessies en donderdagconcerten tot
'grote' opendeurdagen, exposities,
kijkdagen, dansvoorstellingen
en drumparty's?

ART laat
jaarlijks de
kinderen van alle
basisscholen
in de wijde omtrek
van haar werking
proeven!

ART
bezit een eigen
grondstoffentuin
als didactisch materiaal
voor de ateliers
beeldende/
audiovisuele
kunst.

ART
ontwikkelde
een eigen
promofilm

ACADEMIE REGIO TIENEN

Artistiek Pedagogisch Project

Dit is waar wij voor staan:

In dit huis sta jij, de **leerling**, centraal.

Wij nodigen je uit om jezelf te zijn, plezier te maken en te genieten. Wij zijn er voor jou, om onze passie met jou te delen en je te begeleiden in de ontdekking van jouw talent. Wij glunderen wanneer jij glundert en blunderen wanneer jij blundert. In dit huis vind je zelfvertrouwen en fierheid en mag je je verbeelding de vrije loop laten. Wij aanvaarden je zoals je bent. Je leert hier dat volhouden loont, dat discipline een noodzakelijke metgezel is op je reis. Wij verruimen je blik, tonen je vele wegen en helpen je zoeken naar de jouwe.

In dit huis heerst **verbinding** tussen leerlingen, leerkrachten, ouders en collega's.

Kunst beleef je samen en wij nodigen jou uit om dat samen met elkaar en met ons te doen. Wij werken samen, spreken met elkaar en luisteren naar elkaar. Hier beleef je dat kunst verbindt, dat in de liefde voor het mooie diversiteit en verdraagzaamheid hand in hand gaan. Onze ramen en deuren staan wagenwijd open op de wereld en de mensen rondom ons. Samen maken we de wereld mooier.

In dit huis wonen **leerkrachten** met een passie voor hun vak.

Wij zijn bezielde muzikanten, zangers, dansers, woordkunstenaars, schrijvers en beeldende kunstenaars. Wij staan open voor nieuwe generaties en beschouwen het als een voorrecht dat we getuige mogen zijn van jouw creatieve ontwikkeling.

Kom binnen in ons huis, je bent welkom.

VISIE

ART groeide doorheen de jaren uit tot een goed gestructureerde, kwalitatieve en professionele leeromgeving, met als recentste wapenfeit de invoering van de 'nieuwe structuur', op basis van het nieuwe decreet DKO.

In haar overkoepelend beleid streeft ART naar samenhang, transparantie en een goede communicatie. Het vernieuwde **Artistiek Pedagogisch Project (APP)**, dat door middel van authentiek teamwork tot stand kwam, is daarvan het trotse resultaat!

Het APP belichaamt ons pure DNA en vertolkt onze 4 kernwaarden:

1. De leerling staat centraal;
2. Verbinding;
3. Leerkrachten met een passie;
4. Welbevinden.

Dit DNA loopt als een rode draad doorheen onze organisatievorm, de kwaliteitsbewaking, het communicatiebeleid en het pedagogisch/personeelsbeleid. Wij geloven immers in stapsgewijze vooruitgang, waarbij we voortdurend de vinger aan de pols houden en continu evalueren, bijsturen en borgen.

Overleg en dialoog staan centraal in relatie tot de leerlingen, ouders, personeel, onderwijspartners, gemeentebesturen en alternatieve leercontexten, want **samen** bouwen we de academie van morgen!

Hoe zet ART de *leerling* centraal?

Bij de start van het nieuwe schooljaar stelt de leerkracht samen met de leerling – door middel van een intake/intentiegesprek - een MAP (mijn artistiek plan) of een P'ART (persoonlijke artistieke route) op, waarin bepaalde verwachtingen en ambities benoemd worden. De leerkracht luistert en stuurt bij waar nodig. Deze wisselwerking zorgt voor transparantie/houvast en laat beiden toe met wederzijds respect het artistieke pad te bewandelen!

ART zet het algemene welzijn van de leerlingen op de eerste plaats! We bieden hun daarom binnen onze reguliere werking een veilige context, waarin ze op een positieve manier kunnen groeien. Voor leerlingen die meer nood aan zorg hebben, voorziet ART extra zorguren. Dit leidde onder meer tot de oprichting van de richting 'Music for specials' (podiumkunsten).

Wanneer een leerling onverhoopt niet aardt binnen ons reguliere onderwijssysteem, kan in bepaalde gevallen een IAC (Individueel Aangepast Curriculum) opgestart worden. Dit aangepaste leerprogramma bevat leerdoelen op maat van de leerling. Op regelmatige basis worden die leerdoelen geëvalueerd en waar nodig in samenspraak met de ouders aangepast.

Om leerlingen de kans te geven ook buiten ART ervaring op te doen, werd de ALC (Alternatieve LeerContext) in het leven geroepen. De opleiding verloopt dan deels in een alternatieve leercontext: bijvoorbeeld een amateurkunstenvereniging, een bedrijf of bij een zelfstandig kunstenaar. ART (domein muziek) maakt hier dankbaar gebruik van om bepaalde leerlingen in de vertrouwde omgeving van bv. de fanfare of harmonie, het vak groepsmuziceren te laten volgen.

Hoe zorgt ART voor *verbinding*?

'De kern van kunst is verbinden'

ART zoekt daarom nadrukkelijk verbinding met verschillende entiteiten, want performant onderwijs ontwikkel je samen!

- Elke zes jaar organiseert ART een brede bevraging onder de leerkrachten, leerlingen en ouders om de algemene werking/kwaliteit te verbeteren.
- ART zoekt tevens verbinding met de buitenschoolse omgeving van de leerling en werkt in dat verband nauw samen met andere stadsdiensten en partners. Dit resulteerde onder meer in de oprichting van de 'Interlokale vereniging ART', kortweg ILV.
- Expo's, concerten, voorstellingen... zorgen voor de inbedding van ART binnen de lokale gemeentes.
- Zowel domein- als vakoverschrijdend, zoeken we naar verbinding tijdens ontmoetingsmomenten/ evenementen en organiseren we onder andere het ART-café.
- Startvergaderingen, pedagogische studiedagen, teambuildingsdagen... verbinden de leerkrachten met de onderwijsleerpraktijk.
- Vakgroepvergaderingen resulteren in onderling overleg/concrete afspraken en versterken het groepsgevoel.
- Initiatieven zoals: 'speeddating', intentiegesprekken, cross-over coaching, rondetafelgesprekken... laten de leerkrachten toe de leerling nóg coherenter te begeleiden.

Wie zijn onze *leerkrachten*?

- De leerkrachten van ART zijn in de eerste plaats bezielde kunstenaars.
- Ze delen hun passie om de leerlingen te begeisteren.
- Als teamspelers hebben ze een open houding en een gezonde dosis zelfreflectie.

Hoe bevordert ART het *welbevinden*?

Door leerlingen plezier te laten beleven tijdens de les, zodat ze ontspannen kunnen werken en innerlijke rust ervaren. Wanneer ze op een 'open' manier in het atelier/de klas aanwezig zijn, ontwikkelen ze een positief zelfbeeld en stralen ze vitaliteit en durf uit. Daarom gaan we samen met de leerlingen op pad en zijn we alert voor hun noden, hun verwachtingen en hun wensen. Een intentiegesprek, inspraak, permanente ontwikkelingsgerichte feedback en een aangename/krachtige leeromgeving vormen samen een vruchtbare voedingsbodem.

Het *welbevinden* van de medewerkers is één van ART's voornaamste bekommernissen. Ze zijn ons hoogste goed, dus dragen we er zorg voor!

- Iedere medewerker van ART wordt nauw betrokken bij de werking van de academie. Er is veel inspraak. We kiezen daarom voor een bottom-up werking. ART optimaliseert volop het vertrouwen tussen personeel en directie.
- Opdat iedereen zich thuis zou voelen wordt er binnen ART regelmatig gepeild naar het welbevinden.
- De directie staat open voor de bezorgdheden van al haar medewerkers.
- Medewerkers krijgen - naast een stabiele werkomgeving - ook degelijk werk materiaal.
- De planlast van alle medewerkers wordt zoveel mogelijk beperkt, zodat er tijd overblijft om te studeren/zich bij te scholen en/of gebruik te maken van het atelier/de klas en haar infrastructuur.
- We beschouwen de academie bijgevolg als een 'open leerhuis' en stellen de ateliers, werk- en repetitieruimten als oefenterrein ter beschikking.
- Nieuwe leerkrachten krijgen steevast een coach. Op die manier geeft ART haar leerkrachten de aandacht en erkenning die ze verdienen.
- Bovendien kunnen alle medewerkers terecht bij een speciaal daarvoor aangestelde vertrouwenspersoon en/of zorgcoördinator.
- Leerkrachten worden steeds gemotiveerd om deel te nemen aan eventuele bijscholingen. Eigen initiatieven in dat verband worden ten eerste gewaardeerd. De leerkracht deelt achteraf de opgedane ervaring met de collega's.

ORGANISATIE

Over de verschillende vestigingen heen voert **ART** een eenduidig beleid, met als inzet een heldere communicatie tussen leerlingen, ouders en onderwijspartners.

De leerkrachten van ART zijn spelers: zij spelen met klank, materie, compositie, beweging, licht, vorm en kleur. Ze dansen, musiceren, acteren of reciteren. **Spelen** is een vorm van organisch leren. Daarom omschrijven wij de werking van ART als een **COCh**: een **Gestructureerd Organisch Geheel**. In de afdeling beeldende/audiovisuele kunst spreekt men liever over een **Geleid Organisch Geheel**. Dit laat ART toe om informatie, beslissingen, opdrachten en verplichtingen op een zo organisch mogelijke manier te introduceren.

Wie is wie en wie doet wat?

Twee **directeurs** (één voor Beeldende/Audiovisuele kunst en één voor Podiumkunsten – muziek, woord en dans) dragen de verantwoordelijkheid over de efficiënte en doelgerichte leiding van de academie. Zij laten zich per domein ondersteunen door verschillende teams die – waar mogelijk – door de kunst worden verenigd.

Pedagogische coördinatoren

staan garant voor het uitdragen van de didactische en pedagogische ideeën en leiden de vakgroepvergaderingen waarin de leerkrachten zetelen.

Het **beheerscomité** adviseert één à twee keer per jaar het schoolbestuur over het beleid. Het comité bestaat uit de DKO-schepenen van alle aangesloten gemeentes (Tienen, Tielt-Winge, Boutersem, Kortenaeken, Hoegaarden, Lubbeek en Clabbeek) en de directie.

De **administratie** van ART wordt – verspreid over de verschillende vestigingsplaatsen – verwerkt door zes medewerkers.

Samen verzorgen zij de leerlingenadministratie, de personeelsadministratie en de administratieve overdracht naar stad Tienen. Elke twee maanden nemen ze samen met de directie de lopende zaken door.

Vier toezichthouders

(enkel voor Podiumkunsten) houden tijdens de openingsuren toezicht op de jongere leerlingen in de hoofdschool te Tienen en de vestigingen te Kortenaeken en Hoegaarden. Zij controleren tevens de klasinventaris en melden mogelijke problemen.

Het organisatieteam

vergadert twee tot drie keer per schooljaar. Het team bestaat uit afgevaardigde leerkrachten die het lerarenkorps vertegenwoordigen. Zij organiseren verschillende gelegenheden doorheen het schooljaar.

De stage-**mentor/aanvangsbegeleider en coaches** zorgen voor de ondersteuning van nieuwe leerkrachten en stagiairs.

De verantwoordelijken

'verhuur instrumentarium' en 'materiaalbeheer' komen één keer per jaar samen voor een stand van zaken. Elke verantwoordelijke beheert autonoom zijn/haar deel van het instrumentarium.

Het **onderwijzend personeel** bestaande uit gepassioneerde leerkrachten.

De **ICT-coördinator** begeleidt de ICT-toepassingen over de verschillende vestigingen heen.

De **zorgcoördinator** heeft als taak leerlingen die nood aan extra zorg hebben, te ondersteunen. Deze coördinator vormt de brug tussen ouders en leerkrachten en biedt ondersteuning aan de zorgbehoevende leerling, maar waakt ook over het welzijn van de leerkracht.

KWALITEITSBEWAKING EN –ONTWIKKELING

“Zijn we goed bezig?”, is voor ons als lerende organisatie, die continu werkpunten benoemt en verbetert, de enige logische vraag. Wij bewaken de kwaliteit van de evaluatie zowel op korte als op langere termijn:

1 Korte termijn evaluatie

Op korte termijn evalueren we in samenspraak met de medewerkers, onze werking via **functioneringsgesprekken**. Nadien wordt de feedback aan verbeteracties en nieuwe afspraken gekoppeld.

Daarnaast zijn er de **vakgroepen** die over vooraf bepaalde thema's debatteren. Zo staan de komende jaren onder andere de verschillende aspecten van het 'leerlingenevaluatiesysteem' op de agenda.

Omdat de doorstroming van leerlingen doorheen de verschillende leerjaren een belangrijke graadmeter is om de kwaliteit te monitoren, bevragen we ook de leerlingen die gekozen hebben om zich niet opnieuw in te schrijven in de academie. Met die feedback gaan we vervolgens aan de slag.

2 Lange termijn evaluatie

Opdat alle neuzen min of meer in dezelfde richting zouden staan, wordt er ook op lange termijn gedacht. Dit doen we door alle betrokkenen: personeel, leerlingen en/of ouders, de alternatieve leercontexten, de samenwerkende stadsdiensten en andere partners, te **bevragen**. De bevindingen worden vervolgens aan het schoolbestuur en het beheerscomité van de interlokale vereniging voorgelegd.

Hoe organiseren wij de brede bevraging?

Personeel

Om de zes jaar organiseren we de zogenaamde 'tafelworkshops', waarbij alle medewerkers letterlijk samen rond tafel zitten, om te praten over de werking van ART. Ook bij leerlingen/ouders, stadsdiensten, partners en alternatieve leercontexten polsen we naar hun mening. Op deze manier bepalen we de speerpunten en de professionalisering van het toekomstige beleid.

Dit participatief traject staat altijd in het teken van enkele grote onderwerpen:

- Welke acties ondernemen we om onze kwaliteit verder te ontwikkelen?
- Wat verhoogt volgens de medewerkers de algemene kwaliteit?
- Welke zijn de belangrijkste onderwerpen die in het professionaliseringsplan moeten worden opgenomen?
- Staan we nog steeds achter ons APP?

Ouders en leerlingen

Ouders en leerlingen spelen een belangrijke rol in onze academie. Elke zes jaar worden zij daarom digitaal bevraagd over:

- De algemene tevredenheid;
- De maximale afstand/tijd die de leerling kan/wil afleggen naar de academie;
- Hun mening over het aanbod in de verschillende vestigingen en hun bereidwilligheid om zich desnoods verder te verplaatsen indien het aanbod elders beter aansluit;
- Tevredenheid over het aanbod, de nevenactiviteiten en openingsuren;
- Tevredenheid over de leerkrachten en de concrete lesinhoud;
- Tevredenheid over hoe er met zorg/welbevinden wordt omgegaan;
- Tevredenheid over de infrastructuur.

Ook informele gesprekken in de wandelgangen tussen leerkrachten en leerlingen of leerkrachten onderling, hebben een indirecte maar waardevolle invloed op de werking van de academie en leiden op termijn zonder meer naar verbeterde onderwijssituaties.

[3]

Data-analyse om onze kwaliteit nóg te verbeteren

Statistieken vormen een waardevolle bron van informatie: hoe lopen bijvoorbeeld de in- en uitschrijvingen? Welk patroon ontdekken we daarin en hoe remediëren we?

Doorstaan we de vergelijking met andere academies en/of welke nieuwe trends vallen er te bespeuren?

Alternatieve leercontexten

Als belangrijke partner is het vanzelfsprekend dat ook de vele aangesloten alternatieve leercontexten betrokken worden in onze bevraging.

Wij polsen naar:

- Hoe zij de procedure, om als alternatieve leercontext goedgekeurd te worden, ervaren;
- Hoe we hun planlast kunnen beperken;
- Hoe zij het contact met ART ervaren;
- Hoe zij de leerlingenevaluatie ervaren;
- Op welke manier er info werd verstrekt over de mogelijkheid een vak in een alternatieve leercontext te volgen;
- Hoe zij het functioneren van de academieleerlingen binnen de alternatieve leercontext ervaren;
- Welke meerwaarde de aanwezigheid van academieleerlingen binnen de alternatieve leercontext met zich meebrengt;
- De mening over de doorstroming van leerlingen naar de alternatieve leercontext;
- De algemene tevredenheid.

PROFESSIONALISERING

Onze leerkrachten zijn het totaal van menselijk kapitaal dat de waarde van de academie bepaalt. Daarom helpt **ART** hen graag bij: het ontwikkelen van nóg betere vaardigheden, het beter begeleiden van leerlingen en het bereiken van een hoger welzijnsniveau. Deze professionalisering is terug te vinden in de **stARTbegeleiding** voor nieuwe leerkrachten, de **vakgroepwerking** en in de **nascholing**.

StARTbegeleiding

Zowel de beginnende leerkracht als de meer ervaren nieuwe collega, worden vanaf dag 1 begeleid. De academie als 'lerende gemeenschap' heeft als doel het welzijn te verbeteren, vertrouwen te scheppen en een vlotte integratie binnen het lerarenteam te bevorderen.

Naargelang de duurtijd van de aanstelling, krijgen leerkrachten een begeleiding op maat. Dit varieert van het overhandigen van de onthaalbrochure tot een basis stARTbegeleiding en/of een intensiever traject. De stARTbegeleiding verloopt altijd in drie fases:

Fase 1: Kennismaking met het team en het maken van de nodige afspraken.

Fase 2: De stARTbegeleiding op de klasvloer. De leerkracht krijgt een werk- en leerbegeleiding.

Fase 3: Vat aan in het 2e schooljaar en is een verderzetting van fase 2.

Mentor en coaches

(voor nieuwe leerkrachten en stagiaires)

Een goede verstandhouding tussen de mentor/coach en de beginnende leerkracht bepaalt het succes van de stARTbegeleiding.

Een **mentor** in de academie is een ervaren persoon, die een opleiding tot mentor volgde en van nature verbinding zoekt. De mentor onderhoudt goede contacten met de hogescholen en organiseert de studentenstages binnen de academie. Hij/zij verzamelt feedback van de leerkrachten en houdt de stageverslagen bij. Deze info komt onder meer van pas bij nieuwe aanwervingen.

Per domein voorzien we een **coach**, omdat we geloven dat de ondersteuning in de klas zoveel als mogelijk moet gebeuren door een expert op het terrein. De coach heeft als doel een nieuwe leerkracht te begeleiden, te ondersteunen en het gevoel van welzijn te bewaken. Een coach heeft dus een zeer ruime, brede ervaring, zoekt verbinding, staat open voor ideeën en feedback van de nieuwe leerkracht, is sociaal vaardig, empathisch, betrouwbaar en loyaal.

Directie

Aan het einde van de tweede en derde fase, ontfemt de directie zich over de eindevaluatie van de nieuwe leerkrachten. Zij baseert zich onder meer op de schriftelijke verslagen van – en/of de afgelegde klasbezoeken door – de coaches. Directie en coach overleggen regelmatig om een duidelijk beeld van het reeds afgelegde traject te krijgen. Indien een tijdelijk personeelslid een beoordeling met werkpunten krijgt, wordt hij/zij daarna mogelijk niet opnieuw aangesteld. De nieuwe leerkracht krijgt daarom tijdens de beoordelingsgesprekken de kans zijn/haar ervaring met het startbegeleidingstraject te delen, zodat ART waar nodig kan bijsturen.

Vakgroepen

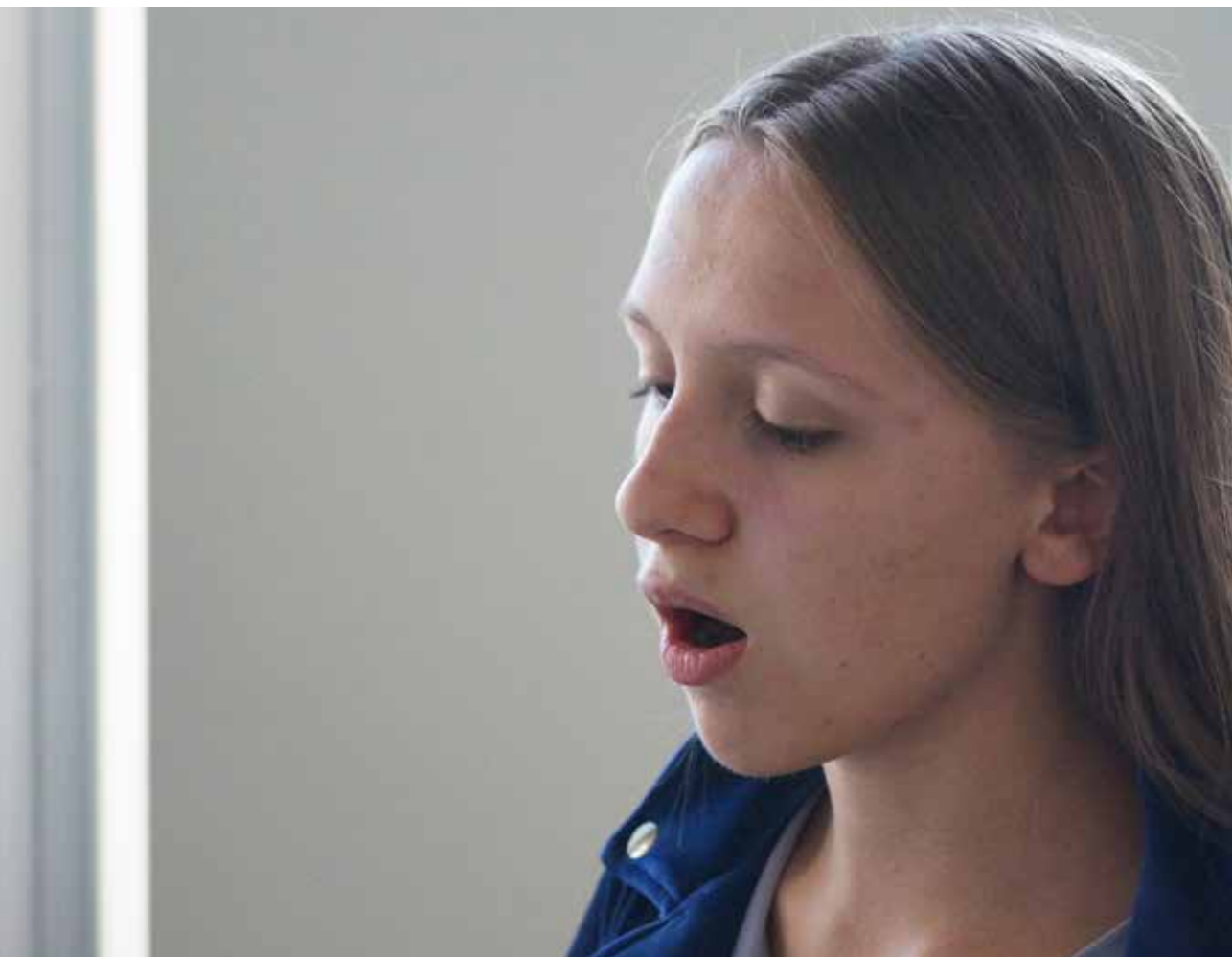
Binnen de vertrouwde en veilige omgeving van de vakgroepen, ligt de focus vooral op het organiseren van inspirerende sessies, waarbij expertise, als vanzelfsprekend, met elkaar wordt gedeeld. Leerkrachten kunnen hier vakgerelateerde problemen en mogelijkheden bespreken en debatteren over het didactisch en pedagogisch welzijn van de leerling en de leerkracht, alsmede de leerplannen en de leerinhouden. Nieuwe nascholingsnoden worden in kaart gebracht en bijgestuurd.

Nascholing

Omdat de wereld rondom voortdurend in beweging is, blijven nascholingen noodzakelijk. Binnen onze werking onderscheiden we drie soorten: een algemene nascholing, een nascholing rond belangrijke punten van het beleidsplan en ad hoc-nascholingen. Tweemaal per schooljaar verdiepen we ons tijdens de algemene nascholing/studiedagen in onderwerpen die interessant zijn voor het voltallige personeel en die ons helpen om het Artistiek Pedagogisch Project in de praktijk om te zetten.

Nascholingen rond het beleidsplan handelen bijvoorbeeld over ontwikkelingsgericht feedback geven aan leerlingen, MAP, P'ART en leerlingenbegeleiding.

De ad hoc-nascholingen zijn specifieke nascholingen waaruit de leerkrachten zelf kunnen kiezen.

PEDAGOGISCH BELEID

ART zet de leerlingen centraal en vindt hun welzijn belangrijk. Dat betekent echter niet dat een opleiding vrijblijvend is. Om de leerling blijvend te motiveren en te leren dat volhouden loont, ligt de lat hoog! Wij brengen, met respect voor ieders eigenheid, de wederzijdse verwachtingen in kaart, waarbij de leerling leert dat inzet, discipline, passie en geduld noodzakelijke metgezellen zijn om tot speelplezier te komen!

Leerplan

Een leerplan is het geraamte van een academie. Het daagt de leerkrachten uit om samen de academie vorm te geven. ART past daarom het leerplan 'Kunstig Competent' toe, omdat dit nauw aansluit bij het eigen Artistiek Pedagogisch Project. Wij bieden de leerkrachten aan de hand van het leerplan zowel houvast als inspiratie. Binnen de vakgroepwerking bespreken we de aanpak, de leerdoelen en de leerlingenevaluatie ervan.

Hoe pakken we het aan?

Een competentie groeit in vier richtingen:

- via de kwaliteit,
- de zelfstandigheid,
- de complexiteit van de inhoud,
- de eigen uitvoering/eigenheid.

De competenties doorheen de graden blijven dezelfde, enkel het beheersingsniveau ervan verandert.

Wij werken op maat. Niet alle leerlingen zullen alle competenties even sterk ontwikkelen.

Daarom streven we naar vastgelegde beheersingsniveaus en moeilijkheidsgraden.

We vertrekken vanuit vijf competentierollen: voor Podiumkunsten zijn dat het kunstzinnige, samenspelen, onderzoeken, vakmanschap en performen-uitvoeren. Voor Beeldende/ audiovisuele kunst: verbeelden, onderzoek, vakmanschap, dialoog en tonen. Binnen elke rol kunnen de leerlingen de daaraan verbonden competenties ontwikkelen.

Leerlingenbegeleiding en -evaluatie

Leerlingenevaluatie en -begeleiding staan voortdurend met elkaar in verbinding.

De leerling vormt zelf zijn leerproces/leertraject en de academie begeleidt hem in zijn keuzes.

De begeleiding/evaluatie van de leerlingen van de individuele vakken (podiumkunsten, groepsvakken bij beeldende/audiovisuele kunst) bestaat uit vijf onderdelen:

- Een intentiegesprek waaruit 'Mijn Artistiek Plan' (Podiumkunsten) en 'Persoonlijk artistieke route' (Beeldende/audiovisuele kunst) voortvloeit
- Zone van de naaste ontwikkeling
- Leerlingenagenda/Schetsboek
- Procesevaluatie (2x per schooljaar)
- Productevaluatie (1x per schooljaar) en podium- expo ervaring
- Oriëntering (en oudercontact in de 1ste t/m 3de graad beeld)

Intentiegesprek en opmaak

MAP (Mijn Artistiek Plan)

P'ART (Persoonlijk artistieke route)

Tijdens het intentiegesprek bespreekt de leerkracht samen met de leerling de verwachtingen voor het nieuwe schooljaar. De nadruk ligt daarbij op: 'samen doen', 'dit kan ik al goed' en 'dit wordt mijn nieuwe uitdaging'!

Zone van de naaste ontwikkeling

De zone van naaste ontwikkeling ligt op het raakpunt tussen 'kunnen en niet kunnen'. Té makkelijke oefeningen hebben net zomin als té moeilijke oefeningen een leereffect! Leerkrachten ondersteunen daarom de leerlingen met het achterliggende idee die ondersteuning ook weer zo snel mogelijk los te laten.

Door middel van 'gedifferentieerd lesgeven' trachten we de leerlingen op dit raakpunt te brengen. Aan elke opdracht kunnen er extra's toegevoegd worden, of wordt door middel van dialoog het proces - waarin de leerling zich op dat moment bevindt - verder uitgediept.

Leerlingenagenda/schetsboek

De afdeling **PODIUMKUNSTEN** werkt met een leerlingenagenda.

De leerlingenagenda is een bron van praktische informatie, begeleidt de leerlingen in hun leerproces én vormt de link met de ouders. Wekelijks noteert de leerkracht in samenspraak met de leerling, de te bereiken leerdoelen. Elke graad heeft een aparte agenda, aangepast aan de specifieke noden van de opleiding.

In de afdeling **BEELDENDE/AUDIOVISUELE KUNST** werkt men met een schetsboek.

Voor de 1e en 2e graad is het schetsboek naast een communicatiemiddel met de ouders (een 'heen en weer boekje') ook een ontwerp- en ideeënboek.

Voor de 3e en 4e graad is het effectief een schetsboek waarin zij zelf de reflectie van de leerkracht 'noteren'.

Dit vitale document vormt voor alle leerlingen een belangrijk onderdeel van de procesevaluatie en groeit op termijn uit tot een verzameling van geschreven of getekende ideeën en hersenspinsels!

Procesevaluatie

MUZIEK — Twee keer per schooljaar wordt de leerling formeel beoordeeld op het reeds doorgemaakte proces. We bekijken de ontwikkelingsgerichte feedback en passen stevast het principe van de 'zone van de naaste ontwikkeling' toe.

De evaluatiefiche is opgesteld per vakgroep: soms per graad, soms over de graden heen, afhankelijk van de noden per vakgroep. De einddoelen worden vertaald naar leerinhouden die uiteindelijk door de leerkracht beoordeeld worden op: onvoldoende, goed, zeer goed en uitmuntend. De leerkracht bespreekt de evaluatiefiche van januari met de leerlingen en ouders.

WOORDKUNST-DRAMA — Eind januari ontvangt de leerling een geschreven evaluatie over het voorbije semester, waarin de werkhouding in de klas en de podiumprestaties tijdens tussentijdse optredens worden besproken. De tops en tips worden kort en helder geformuleerd, zodat de leerling een mooi overzicht krijgt over het verder te bewandelen pad. Afhankelijk van de prioriteiten binnen de graad en de inhoud van de voorbije lessen, verplaatst de focus zich over de verschillende competentierollen.

DANS — De schriftelijke evaluatiemomenten vallen in januari en april. Leerlingen krijgen tips en tops en algemene feedback in verband met: de evolutie, houding in de les, aanwezigheid, expressie, ruimtegebruik, ...

De vijf competentierollen (vakmanschap, het kunstzinnige, onderzoeken, samenspelen, performen) zijn les per les telkens afwisselend op de voor- of de achtergrond aanwezig.

BEELDENDE EN AUDIOVISUELE KUNST — In de afdeling beeldende en audiovisuele kunst wordt er op verschillende manieren aan procesevaluatie gedaan. Ze zijn omschreven in rituelen. Zo zijn er onze rondetafelgesprekken, startmomenten in de zetel in de eerste en tweede graad, intentieplannen die het startmoment van een leerling organisch een plaats geven, zelfevaluaties, tussentijdse evaluatiegesprekken en toonmomenten.

Via proces-, tussentijdse- en zelfevaluaties trachten we het accent op het proces te leggen in alle graden en stimuleren we de leerlingen om te onderzoeken en te verbeelden. De schriftelijke evaluaties in januari en juni zijn een terugkoppeling van al deze momenten.

De evaluatie verloopt:

- Voedend: het versterkt de goesting, om zich in een volgende fase, verder artistiek en veelzijdig te ontwikkelen.
- Veelzijdig: procesevaluaties geven feedback/feed forward in verband met de artistieke competenties: verbeelden, vakman, dialoog, onderzoek en tonen en versterken de dialoog met 'het werk'. Ze onderstrepen welke skills er reeds aanwezig zijn en welke er nog kunnen bijgestuurd worden.
- Veelvormig: leerlingen krijgen op verschillende momenten en via allerlei vormen en actoren, een gevarieerd palet aan kansen om te tonen wat ze in hun mars hebben (klasexpo, gangexpo, toonmomenten, rondetafelgesprekken, ...).

Vanaf de 4de graad leggen leerlingen een portfolio aan, die ze aan het einde van de opleiding aan een externe jury voorleggen. De laatste jaars van de derde graad maken een 'Eigen'ART' project waarin ze hun eigenheid artistiek vorm geven.

Productevaluatie, podium-ervaring en toonmomenten.

Per schooljaar organiseert de academie – teneinde de leerling zo veel mogelijk podiumervaring mee te geven – meer dan 100 concerten/optredens/voorstellingen en exposities, als essentieel onderdeel van de opleiding.

MUZIEK — De eerste helft van het schooljaar starten we met laagdrempelige **bibliotheekconcertjes**, gekenmerkt door een doorschuifpubliek. Dit concept stimuleert leerlingen om hun muziekstukken beter af te werken en hun podiumvrees te overwinnen. De tweede helft van het schooljaar organiseren we verschillende klasconcerten, donderdagconcerten en grotere leerlingenoptredens, met als vaste afsluiter het eindconcert.

De **eindconcerten** van de **tussengraden** worden door de leerkracht zelf georganiseerd en gaan door in klasverband, mét of zonder publiek. De **eindconcerten** van de **tweede** en **derde** graad vinden voor een live publiek plaats in de concertruimte van ART. De jury bestaat dan uit collega's van dezelfde vakwerkgroep.

De **eindconcerten** van de leerlingen **4.3, specialisatie** en **Summum Musicae** noemen we **'Artesano-recitals'**. De beoordeling van het recital gebeurt door externe juryleden, bijgestaan door de leerkracht. We besteden hierbij veel aandacht aan onder meer de presentatie, belichting en het programma-boekje: alles erop en eraan dus.

Om storende geluiden te vermijden leest de jury de partituren digitaal. Het programma op een eindconcert is 'concertwaardig'. Technische oefeningen en plichtwerken worden daarom op een ander moment gebracht.

WOORDKUNST-DRAMA — De eindvoorstellingen voor woordkunst en drama vinden plaats in de polyvalente zaal van cultuurcentrum De Kruisboog. In deze theaterzaal geniet de leerling ten volle van een echte theaterervaring. De voorstellingen worden sterk gepromoot, met volle zalen en een dankbaar publiek tot gevolg.

DANS — De eindevaluatie voor dans gebeurt door onze eigen leerkrachten. De klasleerkracht beoordeelt daarbij het proces, de collega-juryleden bekijken het product. De geschreven feedback wordt nadien met de leerling doorgenomen, zodat die ermee aan de slag kan.

BEELDENDE EN AUDIOVISUELE KUNST — Binnen de afdeling beeldende en audiovisuele kunst zijn proces en product minstens evenwaardig. Het product is steeds het tussentijdse of eindresultaat van het voorafgaande proces. Toonmomenten - zowel binnen als buiten het academiegebouw - laten de leerlingen (en hun kunstwerken) toe, in dialoog met de wereld te treden. Daarom toont Beeldende/audiovisuele kunst zich op regelmatige basis op verschillende gelegenheden en in diverse hoedanigheden. Van creatie tot toonmoment bewaken we het engagement van zowel de klasgroep als de leerkrachten en moedigen we de betrokkenheid van de ouders aan.

Om tijdig te reflecteren over het 'proces/product', organiseren we op regelmatige basis:

- Rondetafelgesprekken.
- Tussentijdse evaluaties.
- Klasexpo's, mini expo & gang tentoonstellingen.

De intensiteit van de reflectiemomenten is afhankelijk van de graad en het klasniveau. In de 3de graad (3.6) werken leerlingen aan een 'Eigen'ART'. Dit project zet de lerende aan tot zelfreflectie, zodat ze hun eigenheid, gevoel en kijk op beeldende en audiovisuele kunsten leren veruitwendigen. Het daagt hen uit om te experimenteren, hun grenzen te verleggen en persoonlijkere kunstwerken te creëren. Voor de 4de graad (4.5, 4.10) en specialisatie wordt er een externe jury samengesteld. De leerlingen stellen dan zelf hun werken voor.

Transparant, valide en betrouwbaar

De regelgeving voor het deeltijds kunstonderwijs vraagt om de leerlingen te evalueren op een transparante, valide en betrouwbare manier.

Wij evalueren **transparant** omdat wij onze leerlingen en ouders met systematische infomails inzake het academiereglement informeren over onze visie. Zij snappen hoe onze evaluatie werkt. Om de zes jaar vragen wij hen onze communicatie te beoordelen en indien nodig te verbeteren. In de toekomst willen wij ook ons leerplan en de leerlingen-evaluatie zichtbaar maken in onze gebouwen, door het letterlijk, kunstzinnig aan de muren op te hangen! Het jaarplan met de individuele leerdoelen wordt samen met de leerling opgesteld (MAP, P'ART), zodat de beoordelingscriteria voor iedereen duidelijk zijn. De leerling ontvangt tweemaal per schooljaar een procesevaluatie en één keer per schooljaar een schriftelijke productbeoordeling. Deze manier van evalueren wordt regelmatig in de vakgroepen besproken, zodat leerkrachten zich betrokken voelen in de uitwerking en eventuele aanpassingen ervan.

Zowel voor de individuele, als groepsgerichte en theoretisch vakken, evalueren we **valide**, omdat wij duidelijk selecteren welke competenties op welke manier kunnen worden geëvalueerd. Door het gebruik van het goedgekeurd leerplan 'Kunstig Competent' liggen de basiscompetenties vast. De evaluatiecriteria zijn dus een afspiegeling van de basiscompetenties.

Wij evalueren **betrouwbaar**, omdat de leerling inzage krijgt in zowel zijn proces- als in zijn productevolutie. Wij zorgen via onze lessen, schetsboek en 'rituelen' (beeldende/ audiovisuele kunst) of onze speciaal daarvoor ontworpen leerlingagenda (podiumkunsten) voor een permanente (zelf)evaluatie. Wij gebruiken zowel de klas-/atelierprestaties als de klas-/atelier-/eindoptredens en toonmomenten om te evalueren. Zo bekomen we een zo volledig en objectief mogelijk beeld van de leerling.

Zowel de proces- als de productevaluatie van een leerling en zijn/haar werk in beeldende/audiovisuele kunst, gebeurt in overleg met de leerling en de leerkracht. De leerkracht geeft steeds een eindconclusie over zowel de proces- als de product-evaluatie.

Wanneer een leerling afstudeert aan ART, vinden wij de beoordeling van een extern jurylid nog steeds waardevol! De objectieve mening van een derde partij zorgt voor nieuwe inzichten in het ontwikkelingsproces van de leerling, waardoor afstuderen het begin van een nieuwe periode inluidt.

Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften gebruiken wij een aangepaste evaluatievorm op maat van de lerende.

Oriëntering

PODIUMKUNSTEN — Aan het einde van elke graad krijgt de leerling een schriftelijke oriëntatiesuggestie waarin de leerkracht aan de leerling, een studieoptie voor het volgende schooljaar voorstelt. De leerling kiest autonoom of hij deze suggestie volgt.

BEELDENDE/AUDIOVISUELE KUNST — Op het einde van het schooljaar houden we doorstromingsdagen. Hier maken de laatstejaars en geïnteresseerde leerlingen van andere studierichtingen kennis met de verschillende ateliers en de leerkrachten van een (eventueel) vervolg atelier.

ART-SPEEDDATE (PODIUMKUNSTEN) — Leerlingen verwerven competenties over de vakken heen. Daarom is wederzijds overleg tussen de leerkrachten essentieel. Jaarlijks organiseren we in oktober onze 'ART speeddate', onder het motto: "niet zeuren, naar verbetering speuren". De leerkrachten zijn verplicht om bij elke leerling (zwak of sterk) die ze bespreken, concrete verbeteracties te formuleren met de vraag: 'hoe begeleiden we deze leerling morgen beter dan vandaag'?

CROSS-OVER (BEELDENDE/AUDIOVISUELE KUNST)

— In de 4de graad kan een leerling kiezen voor het atelier 'cross-over project'. De leerling neemt deel aan 2 ateliers en probeert een brug te slaan tussen beiden. De beide leerkrachten van de gekozen ateliers begeleiden de leerling op de werkvloer. De leerkracht-coach van het cross-over atelier begeleidt de leerling door middel van reflectie op het geheel. Het is belangrijk dat de coach en de 2 betrokken leerkrachten regelmatig met elkaar overleggen en dat de coherente feedback de leerling bereikt.

Pedagogisch comfort

PODIUMKUNSTEN — Vanaf het schooljaar 2017-2018 werd het pedagogisch comfort geleidelijk aan verhoogd. Het pedagogisch comfort bepaalt het maximaal aantal leerlingen dat tegelijk aanwezig kan/mag zijn in de klas, tijdens een lesuur. Het pedagogisch comfort verhogen betekent dus het aantal leerlingen per uur verlagen! Dit laat de leerkracht toe om meer individuele tijd aan elke lerende te spenderen. Dit is vooral waardevol in het domein muziek, waar vaak met kleine leerlingengroepen wordt gewerkt. Tegelijkertijd met het hoofdvak een tweede optie, studierichting of instrument volgen is sindsdien slechts uitzonderlijk mogelijk.

- Tweede graad instrument:
3 leerlingen per uur.
- 3.1: 3 leerlingen per uur.
- Vanaf 3.2: 2 leerlingen per uur.

Ook de groepsgrootte van collectieve vakken wordt nauwlettend opgevolgd, zodat er indien nodig kan worden ingegrepen bij te kleine/ te grote groepsgrootte. Wij beseffen natuurlijk dat de weg naar een beter pedagogisch comfort, een groeiproces is.

BEELDENDE EN AUDIOVISUELE KUNST — In de beeldateliers van de 1ste, 2de en 3de graad zijn er graadsklassen met meerdere leeftijdsgroepen. Dit werkt stimulerend voor zowel jongere als oudere kinderen, omdat het leeftijdsverschil en het verschil in 'kunnen' ervoor zorgt dat leerlingen elkaar blijven verwonderen en uitdagen. De gevorderde leerlingen helpen jongere klasgenoten een handje bij het toepassen van nieuwe technieken.

In de 4de graad trachten we de klascapaciteit klein te houden aangezien we ook hier met graadsklassen werken. Het gewone traject beslaat 5 studiejaren, het trage traject beslaat 10 studiejaren. Al deze leerlingen zitten samen in één graadsklas. Tijdens de specialisatiejaren houden we de groep zeer klein aangezien ook zij in deze graadsklassen worden opgenomen. De groepsgrootte van alle collectieve vakken beeldatelier, schilderkunst, keramiek, tekenkunst, grafiek en levend model werd herleid tot 20 leerlingen. Voor specifieke ateliers: audiovisueel, functionele keramiek, sounddesign, projectatelier, wordt dit beperkt tot 15 leerlingen, in functie van het beschikbare materiaal. Voor het cross-over project staat de teller op 10 leerlingen, zodat de leerkracht-coach hen allen persoonlijk kan begeleiden.

Omgaan met diversiteit

ALGEMEEN – In het beste geval weerspiegelt de samenstelling van onze leerlingpopulatie, de samenstelling van de maatschappij. Elke leerling is uniek en onderwijs op maat dringt zich op. Het is onze kerntaak om iedereen daarbij zo adequaat mogelijk te begeleiden. Een krachtig beleid rond omgaan met diversiteit is daarom onontbeerlijk.

We ontwikkelden een duidelijke visie op leerlingenzorg. Dit resulteert enerzijds in een brede basiszorg, maar anderzijds ook in specifieke zorg voor mensen met een leerstoornis, een visuele, fysieke en/of mentale beperking. Bij inschrijving kan elke leerling aangeven of de leerkrachten rekening dienen te houden met bepaalde zorgnoden. De academie of zorgcoördinator, contacteert deze leerlingen voor een uitgebreider intakegesprek.

PODIUMKUNSTEN – Alle betrokken leerkrachten krijgen via DKO3 (het online leerlingenplatform) toegang tot deze gegevens. Daarnaast zijn er voor het vak muzieklab aparte zorgmomenten, waarbij leerlingen die bepaalde moeilijkheden ervaren, door de leerkracht bijkomend worden gecoacht. Drie specifiek gekozen leerkrachten muzieklab - die zowel aan volwassenen, als aan jongeren lesgeven - volgen eveneens de cursus 'braille muziekschrift', zodat ook leerlingen met een visuele beperking de nodige begeleiding kunnen krijgen.

De academie organiseert voor mensen met speciale vaardigheden de cursus 'Music for Specials'. Niemand blijft immers onberoerd bij het horen van muziek. Een fysieke en/of een mentale beperking hoeft dus geen belemmering te zijn op muzikaal vlak. We werken in dat verband nauw samen met de Stichting Delacroix.

Ook getalenteerde leerling-kunstenaars verdienen onze aandacht. Leerlingen kunnen mogelijks toegelaten worden tot de opleiding **specialisatie**. De prestatie op het Artesano-recital in de vierde graad en de bijkomende motivatie van de leerkracht bepalen of een leerling hiervoor in aanmerking komt. Voor uitzonderlijk getalenteerde leerlingen is er de specifieke opleiding **Summum Musicae**. Deze opleiding is vooral gericht op leerlingen die zich voorbereiden op het hoger kunstonderwijs. Wij vragen van deze leerlingen een bijzonder engagement voor ze met de opleiding starten, omdat de impact op het privé-leven niet te onderschatten valt. De leerlingen krijgen in de loop van deze opleiding de mogelijkheid om extra vakken te volgen. Het standaardpakket bestaat uit drie uur instrumentles en een uur groepsmusiceren of begeleidingspraktijk per week. In principe kan men op elke leeftijd starten met Summum Musicae, maar in de praktijk zijn het vooral de 14- tot 18-jarigen die deze mooie kans krijgen. Wie zich niet wil of kan engageren voor een langlopende opleiding kan een 'passieve' opleiding muziekgeschiedenis of een cursus schrijfatelier voor volwassenen en adolescenten volgen.

BEELDENDE/AUDIOVISUELE KUNST – In onze academie zijn we verantwoordelijk voor het algemene welzijn van onze leerlingen. We bieden een veilige context aan die positieve energie genereert. Deze positieve energie willen we maximaal omzetten in succesvolle leerervaringen.

We proberen via communicatie in verbinding te blijven staan met alle betrokkenen: leerling, leerkracht, ouder en directie.

Vanaf het schooljaar 2021 is er in Beeldende/ audiovisuele kunst een zorglokaal aanwezig. Een fijne gezellige en veilige plek om leerlingen en ouders te ontvangen.

Hoe organiseren we zorg?

Door waarneming

Door waar te nemen in het individuele- en in het groepsgebeuren krijgt de leerkracht al heel wat informatie.

Het vernieuwde inzicht laat de leerkracht toe om al zoveel mogelijk gepaste zorg te geven.

Door communicatie

- Met de ouder(s). Dit gebeurt via toonmomenten, intake en oudercontact.
- Met alle betrokkenen onderling: directie, leerling, ouders en leerkracht.
- Met de collega's van opeenvolgende klassen, via het switch concept.

Door aanpassing

- Van klascapaciteit, klasgrootte en flexibele klasorganisatie,
- Zoeken naar kleine aanpassingen, bepaalde leerhulpmiddelen zoals een koptelefoon, een stappenplan, aangepast leermiddelen en werkinstrumenten
- Een aangepaste methode aanbieden om iets aan te leren zodat leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte de leeractiviteiten ook kunnen volgen.
- Werken op het niveau van de leerling, variatie in werkvormen.

Alternatieve leercontext podiumkunsten

Indien men als vereniging in aanmerking wil komen voor de ALC, moet men over de nodige expertise beschikken. Is dit niet het geval, kan een afgevaardigde van de vereniging bijvoorbeeld een opleiding tot dirigent volgen in ART. Dit zorgt voor een win-winsituatie waarbij niet alleen de leerlingen van de academie, maar ook de vaste leden profiteren van het verbeterde niveau van hun dirigent!

Wil je snel gaan, ga alleen. Wil je ver komen, ga samen.

(Afrikaans gezegde)

contact

PODIUMKUNSTEN

Grote markt 3
016 805 688
art@tienen.be

BEELDDE EN AUDIOVISUELE KUNST

Sint Jorisplein 20
016 805 699
tekenacademie@tienen.be

Een beleidsplan schrijf je samen.

Door de input van het werkveld, de vele projecten en processen die we ontwikkelen, trachten we een zo goed mogelijk beeld te scheppen van onze 'organische organisatie'. Met deze visie schrijven we de krijtlijnen uit, een route die mogelijkheid biedt om zijwegen in te slaan, op onderzoek te gaan om nog beter te voldoen aan de behoeften van onze leerlingen en leerkrachten. Kunst is er om mensen te verwonderen, wij laten je het wonder in jezelf ontdekken.

Dank aan het voltallige ART-team om dit samen te realiseren.

beeldende en audiovisuele kunst
& podiumkunsten

www.tienen.be/art

BEELD: Guy Mijten, ART, Johan Vanderdood,
Annemie Verboomen

v.u.: Wim Bergé, schepen van vrije tijd
p/a Grote Markt 27 | 3300 Tienen

via **Instagram**
volg je het
ateliergebeuren
op de voet.

via **Facebook**
blijf je op de hoogte
van optredens,
tentoonstellingen
en allerhande
praktische info

op **art.tienen.be**
kan je allerhande informatie
terugvinden in verband met
de verschillende studie-richtingen,
inschrijvingen,
het academiereglement...